

Országos Atomenergia Hivatal

AZ OAH INTEGRÁLT SUGÁRVÉDELMI ELLENŐRZÉSEINEK TAPASZTALATAI A „KISENGEDÉLYESEKNÉL”

Machula Gábor, Déri Zsolt, Rebb Nikoletta

Országos Atomenergia Hivatal

Preambulum

A „Kisengedélyesek” tevékenysége sugárvédelmi szempontból az atomenergia békés célú felhasználásának része és mint ilyen a vele kapcsolatos jogosultság, tevékenység, kötelezettség jogszabályi előírásokhoz* kötött.

***1996. évi CXVI. törvény az atomenergiáról (Atv),**

2016. évi CL. törvény az Általános Közigazgatási Rendtartásról

(1991 évi XLV törvény a mérésügyről, 1997 évi CLIV törvény az egészségügyről....)

Rendeletek (Sugárvédelmi rendelet: **2/2022. (IV.29.) OAH rendelet** , Nyilvántartási rendelet: **3/2022. (IV.29.) OAH rendelet** , Fizikai védelmi rendelet 190/2011. (IX-19) Korm. rendelet

Kockázatelemzés - Engedélyesnél

- Jogi szabályozás hiányosságai (LSSz,...)
- Külső, gazdasági szempontok (Intézmények...)
- Szakértői háttér problémái (Szakértői munka értékelése „Pontozással”)
- Külső érdekek érvényesítése
- Belső szabályozási problémák
- Szakember hiány
- Belső működési probléma
- Szakértelem hiánya

Kisengedélyes az ionizáló sugárzás elleni védelemről hatályos engedéllyel

- *Személyi feltételek*
- *Tárgyi (műszaki) feltételek*

Az ellenőrzés végrehajtása

Országos Atomenergia Hivatal

1. **Felkészülés** – helyszínismeret, RADON-RÁDIUM, átvizsgálás (**SVMB¹ + Szakértő² + Ellenőr**)
2. **Iratok megléte** – engedélyek, FVT, SL, MSSZ, tanfolyami végzettségek, alkalmassági vizsgálat, TLD nyilvántartás, Műbizonylatok, HB (**SVMB + Ellenőr**)
3. **Területbejárás, ellenőrzés – mérések³**, források-berendezések **azonosítása, tevékenység bemutatása⁴** (SVMB + *Ellenőr*)
4. **Ellenőrzés és adatok összehasonlítása⁴** – helyszín, mérés, nyilvántartások (RADON-RÁDIUM), engedélyek, FVT, SL, MSSZ, sugárvédelmi tanfolyamok, TLD nyilvántartás ismerete, (SVMB + *Ellenőr*)
5. **Ellenőrzés lezárása** – konklúziók, jegyzőkönyv, (**feladatterv⁵**), (SVMB + *Ellenőr*)
6. **Utánkövetés** – türelmi idő, hiánypótlás, _____⁶ha az **ügyfél** teljesíti az Ellenőrzési jegyzőkönyvben kért javító intézkedéseket => **Ellenőrzés lezárása**
7. **Érvényesítésre küldés** – az **Ügyfél ha nem teljesíti** a jegyzőkönyvben rögzítetteket, majd a nem tett javító intézkedéseket, Érvényesítési Osztályra kerül az ügy az OAH-ban.

Példa Jogi szabályozás hiányosságára:

- LSSz megléte nem kötelező (Megyei Kórházak)
- Sugárvédelmi szakértői felelősség, a sugárvédelmi szakértői tevékenységet folyamatában az OAH nem ellenőrzi

Példa szakértői háttér problémaira:

- Túlságosan bőséges vagy túl rövid SL, MSSZ, fényképek mellékelésének hiánya (gyári számok!), Ügyfél sugárvédelmi szempontú nyomkövetése (?)
- Szakember hiány: sv megbízott személye, beosztása (Összefügg belső működési problémával.

MINŐSÉG biztosítási rendszer és Minőség irányítási vezető

Az ellenőrzés

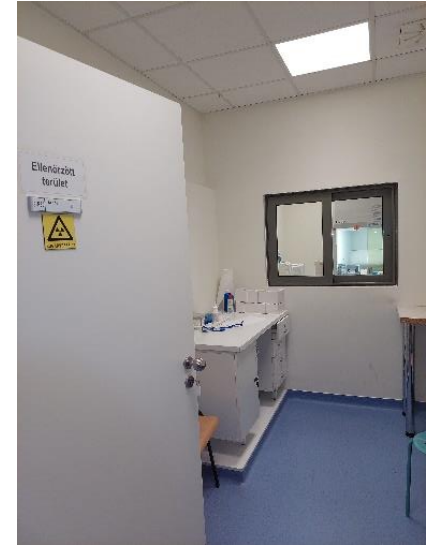
Az Ügyfél képviselőjének tájékoztatása az ellenőrzés céljáról, menetéről, jogalapjáról, a jogszabálysértés lehetséges következményeiről

Tényállás tisztázása (sugárvédelmi megbízott, helyettese, elérhetőségeik, érvényes engedélyek, érvényes SL és MSSz megléte)

- Az alkalmazás helyszíne /Például Kórház címe, az osztály, részleg, épület, szint konkrét megnevezése/
- Végezhető tevékenység /radioaktív anyagok izotópdiaosztikai, izotópterápiás alkalmazása/
- A tevékenység jellege, sugárvédelmi kategória
- Alkalmazható nyitott és zárt sugárforrások, külön-külön In vivo izotópdiaosztika illetve In vivo izotópterápia (izotóponként, megadva az egyszeri felhasználás maximális mennyiségét, tárolható maximális mennyiségét, felhasználás gyakoriságát) /Eluálási napló ($^{99}\text{Mo}/^{99\text{m}}\text{Tc}$) generátor/
- Ellenőrzött, felügyelt területek kijelölése (Sugártárcsa jellel az ellenőrzött és felügyelt terület(ek) megnevezése és megjelölése, elhatárolása kiemelt). Példa: Ellenőrzött terület – Műtő – Sugárveszély tárcsajele)
- Véletlen benyitás elleni védelem (gombos ajtózárral, kártyás beléptetés)

Területbejárás, mérések, fényképek

Tervrajz, dokumentáció helyszínnel összevetése (nyílászárók, méretek)
Ellenőrzött, felügyelt terület, kijelölések, megnevezések
Építészeti kialakítás: *víz és lefolyórendszer, légellátó és elszívó rendszer, sugárvédelmi kialakítás a terv szerinti állapot*
Egyedi védőeszközök megléte (pl. kötény, szemüveg, kesztyű...)
Releváns pontokban (SL) ellenőrző mérések végzése
Ionizáló sugárzást létrehozó berendezések azonosítása, gyári szám, fotók készítése
Fizikai védelem ellenőrzése

Dokumentációk, nyilvántartások ellenőrzése

A dolgozók sugárvédelmi besorolása "A"

Sugárveszélyes munkakörben x fő dolgozik, akik az ionizáló sugárzás elleni védelemről és a kapcsolódó engedélyezési, jelentési és ellenőrzési rendszerről szóló 2/2022 (IV. 29.) OAH rendelet 9. §-ában előírt érvényes sugárvédelmi képzettséggel rendelkezzenek.

Egészségügyi alkalmassági vizsgálat meglétének ellenőrzése

Hatósági személyi TLD (TL dózismérők) megfelelő viselése, dózisvisszajelzések az ODSZNY-től

Belső sugárterhelés ellenőrzése MSSZ szerint hogyan történik

Rendszeres, évenkénti, belső sugárvédelmi oktatás, ideje, erről jegyzőkönyv

(MI A HELYZET AZ EXPOZÍCIÓJÁVAL?)

Tipikus Jogszabálysértések

Nincs érvényes engedély radioaktív anyag ill. ionizáló sugárzást létrehozó berendezés alkalmazására (lejárt vagy nem is volt), de folytatják/folytatnák a tevékenységet

Nincs érvényes engedély radioaktív anyag alkalmazására (lejárt vagy nem is volt), de nem folytatják/folytatnák a tevékenységet

Tulajdonszerzés ténye nem lett bejelentve- kötelező – OAH RTG azonosító szám!

Tulajdonszerzés változása – radioaktív anyag más tulajdonosnak történő átadása esetén – nem lett bejelentve

Használati jog átadása – saját anyag más részére történő bérbeadása esetén – nem lett bejelentve

Radioaktív anyag alkalmazásának a tevékenység megkezdés bejelentése **KÖTELEZŐ!**

Tipikus Jogszabálysértések

Zárt sugárforrás felhasználási ideje lejárt.

Dekontamináló készlet hiánya

Nem rendelkeznek megfelelő sugárvédelmi mérőműszerrel (nyitott radioaktív sugárforrások esetében)

/Neutron sugárforrások ?/

A sugárvédelmi megbízott személyében történt változást nem jelentették be - **KINEVEZÉS!!!**

A sugárvédelmi megbízott („sugárvédelmi szempontú felügyeletet szervezeti szinten irányító”) sugárvédelmi képzettsége lejárt vagy soha sem volt,

Minden esetben a megfelelő rendelet, ide vágó paragrafusa, bekezdése hivatkozva!

Köszönöm a figyelmet!

